

De Rol van de Lokale Media: Roermond

De Regio Vecht Terug

25 april 2018

Een onderzoek van:

SVDJ

STIMULERINGSFONDS
VOOR DE JOURNALISTIEK

In samenwerking met:

LJS
Media Research

VU

Windesheim

Inhoudsopgave

Introductie	3
Samenvatting	3
De kiezer en de thema's die zij belangrijk vinden	4
De belangrijkste thema's volgens de kiezer	4
Mediagebruik door de kiezers	5
Media gebruik in aanloop naar de verkiezingen	6
De kiezer en de verkiezingsprojecten	7
Thema's in het nieuws	8
Thema's in het landelijke nieuws vergeleken met de gemeenten	8
Thema's in de regionale- en lokale media	9
Partijen in het nieuws	10
Stemgedrag van de kiezers	11
Stemkeuze en belang van issues	12
Facebookgebruik door politieke partijen	13
Facebookgebruik door lokale media	13

Introductie

In dit document zetten we een aantal analyses op een rij die specifiek voor deze gemeente gelden. We beginnen met de kiezers per gemeente en kijken naar de mate waarin deze verschillen ten opzichte van de andere gemeenten. Ook kijken we naar de thema's die men belangrijk vond tijdens de campagne en in hoeverre inwoners van Roermond vinden dat bepaalde politieke partijen het beste zorg kunnen dragen voor deze thema's. Vervolgens kijken we naar het mediagebruik in de gemeente en bekijken we het aanbod van de media. Hierbij gaat het om de aandacht die de thema's en de politieke partijen in het nieuws kregen. We sluiten af met een overzicht van de mate waarin zowel de politieke partijen als de media in de gemeente gebruik hebben gemaakt van Facebook.

Samenvatting

- De kiezers in Roermond zijn relatief ouder dan in de andere gemeenten, alleen in Langedijk ligt de gemiddelde leeftijd hoger.
- Regionale en lokale media van Roermond besteedden relatief weinig aandacht aan de winnaar van de verkiezingen, de Liberale Volkspartij Roermond, terwijl de landelijke partijen, vooral het CDA, veel aandacht kregen.
- Het belangrijkste thema voor de kiezers in Roermond is Zorg & Welzijn. In de media komt dit thema aanzienlijk minder vaak terug. Veel meer gaat het over Bestuur & Democratie en over Kunst & Cultuur.
- De lokale partij LVR wordt vooral geassocieerd met Verkeer & Infrastructuur en het belangrijke thema Criminaliteit & Veiligheid. GroenLinks wordt juist gekozen door kiezers die Natuur & Milieu en Zorg & Welzijn belangrijk vinden bij hun stemkeuze.
- Burgers in Roermond gebruiken de lokale media om zich te informeren over de gemeenteraadsverkiezingen, maar niettemin voert de NOS ook tijdens de campagne de boventoon.
- Facebook speelde een bescheiden rol in de campagne. Alleen Democraten Swalmen en DENK lukt het om enige interactie te krijgen met hun volgers.

De Kiezer en de thema's die zij belangrijk vinden

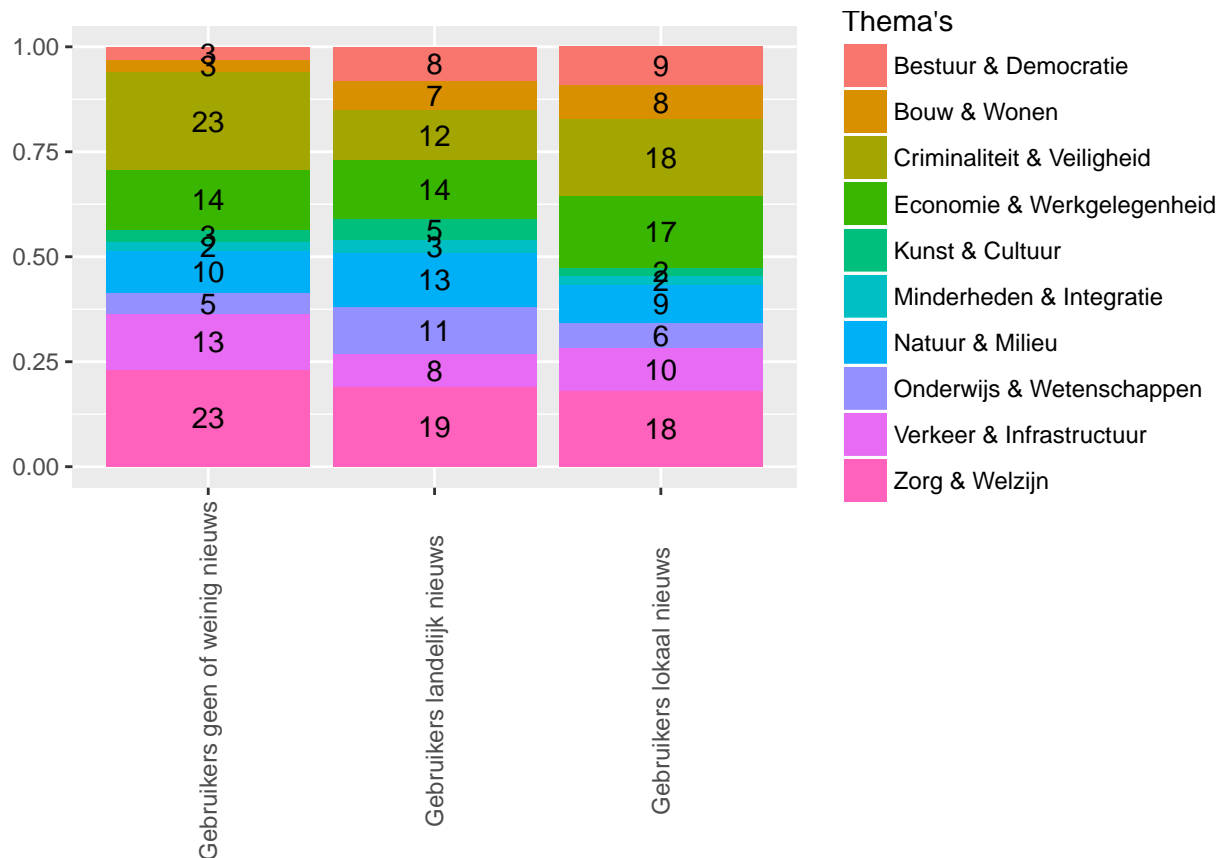
De ondervraagde kiezers in Roermond zijn in vergelijking met andere gemeenten op leeftijd: alleen in Langedijk zijn de kiezers ouder. Als het gaat om interesse in de politiek en betrokkenheid bij de gemeente, bevindt Roermond zich in de middenmoot.

De omstreden politicus Jos van Rey van de Liberale Volkspartij Roermond (LVR) speelde tijdens de verkiezingen een belangrijke rol. Zoals Limburg op haar website kopte op 5 maart 2018 'Voor of tegen Van Rey bij verkiezingen Roermond'. Een derde van de ondervraagden overwoog vooraf om op een lokale partij te gaan stemmen. Gezien het feit dat Roermond buiten de LVR weinig grote lokale spelers kent, was de kans dus groot dat veel van deze stemmen voor de partij van Van Rey waren bestemd.

De belangrijkste thema's volgens de kiezer

De rol van Van Rey was al duidelijk bij de thema's die kiezers voorafgaand aan de verkiezingen zeiden belangrijk te vinden. Goed bestuur werd door veel inwoners van Roermond als belangrijk thema gezien, zij het dat andere thema's nog belangrijker werden geacht. Zorg & Welzijn spant daarbij de kroon, gevolgd door Criminaliteit & Veiligheid en Economie & Werkgelegenheid.

Vooraf de kiezers die weinig tot geen nieuws volgen in aanloop naar de verkiezingen geven aan zich zorgen te maken om Zorg & Welzijn en Criminaliteit & Veiligheid. Deze thema's zijn voor zowel de landelijke nieuwsvolgers als de gebruikers van lokale media aanzienlijk minder belangrijk. De kiezers die vooral lokaal nieuws volgen zijn meer gericht op de thema's rond economie en werkgelegenheid. De kiezers die alleen landelijk nieuws tot zich nemen, maken zich meer zorgen over het onderwijs in de gemeente.

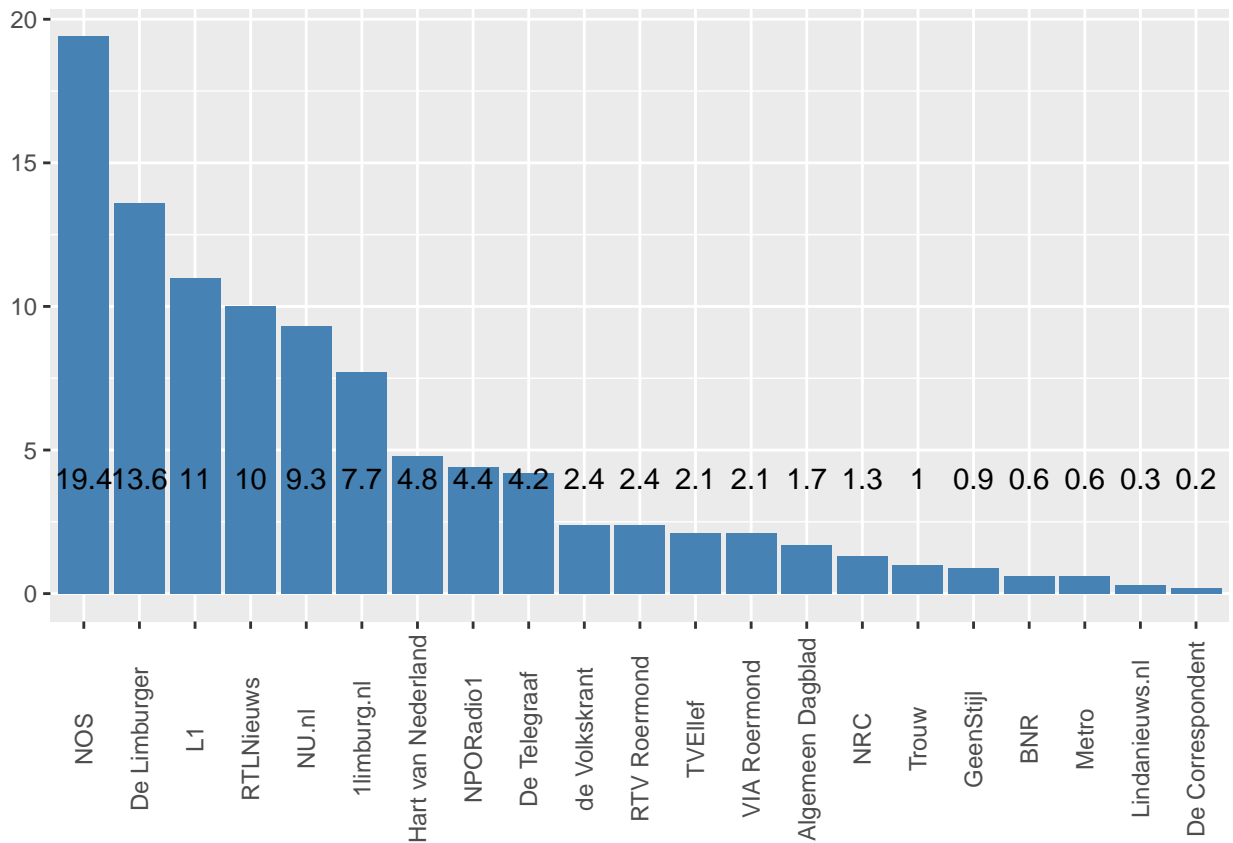

Mediagebruik door de kiezers

In Roermond worden relatief veel lokale media geconsumeerd. Van de ondervraagden zegt 46 procent gebruik te maken van lokale media. Lokale mediagebruikers noemen vooral de regionale omroep L1 als belangrijke nieuwsbron (24 procent), op de voet gevolgd door Dagblad De Limburger (23 procent). Ook 1Limburg en Via Roermond worden regelmatig genoemd (beide 17 procent).

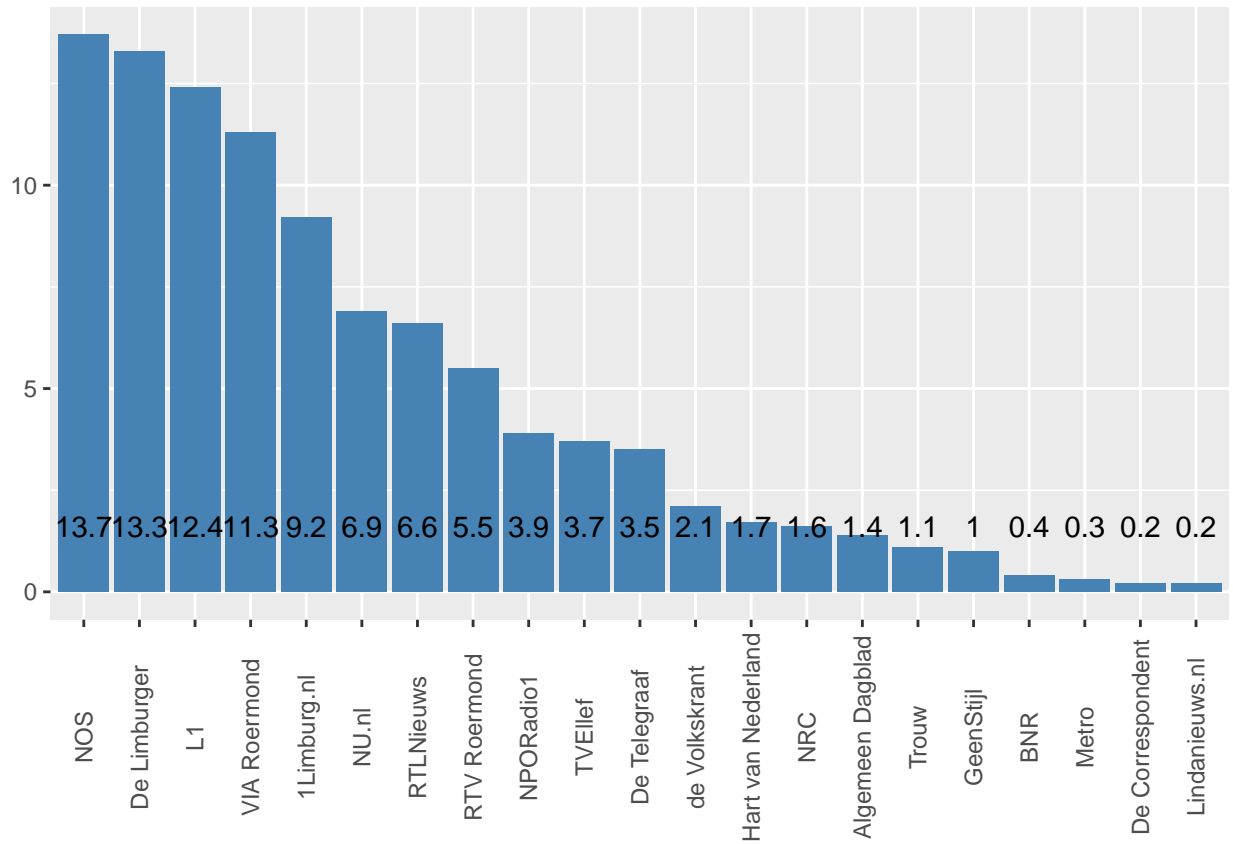
Inwoners van Roermond krijgen hun informatie vooral via de televisie (dit geldt voor 80 procent van de ondervraagden), maar ook de krant speelt een belangrijke rol als informatiebron (60 procent leest een dagblad). Wat sociale media betreft zegt 23 procent van de ondervraagden dat zij het niet gebruiken voor hun informatievoorziening.

Wanneer we kijken naar alle beschikbare mediatitels in de gemeente, dan zien we dat de NOS door de meeste kiezers wordt gebruikt voor de algemene nieuwsvoorziening. De Limburger volgt op plek twee en op plaats drie staat L1. De nieuwssite van L1, 1limburg.nl, is met 8 procent terug te vinden op een zesde plek. De lokale omroep RTV Roermond valt net buiten de top-10.

Media gebruik in aanloop naar de verkiezingen

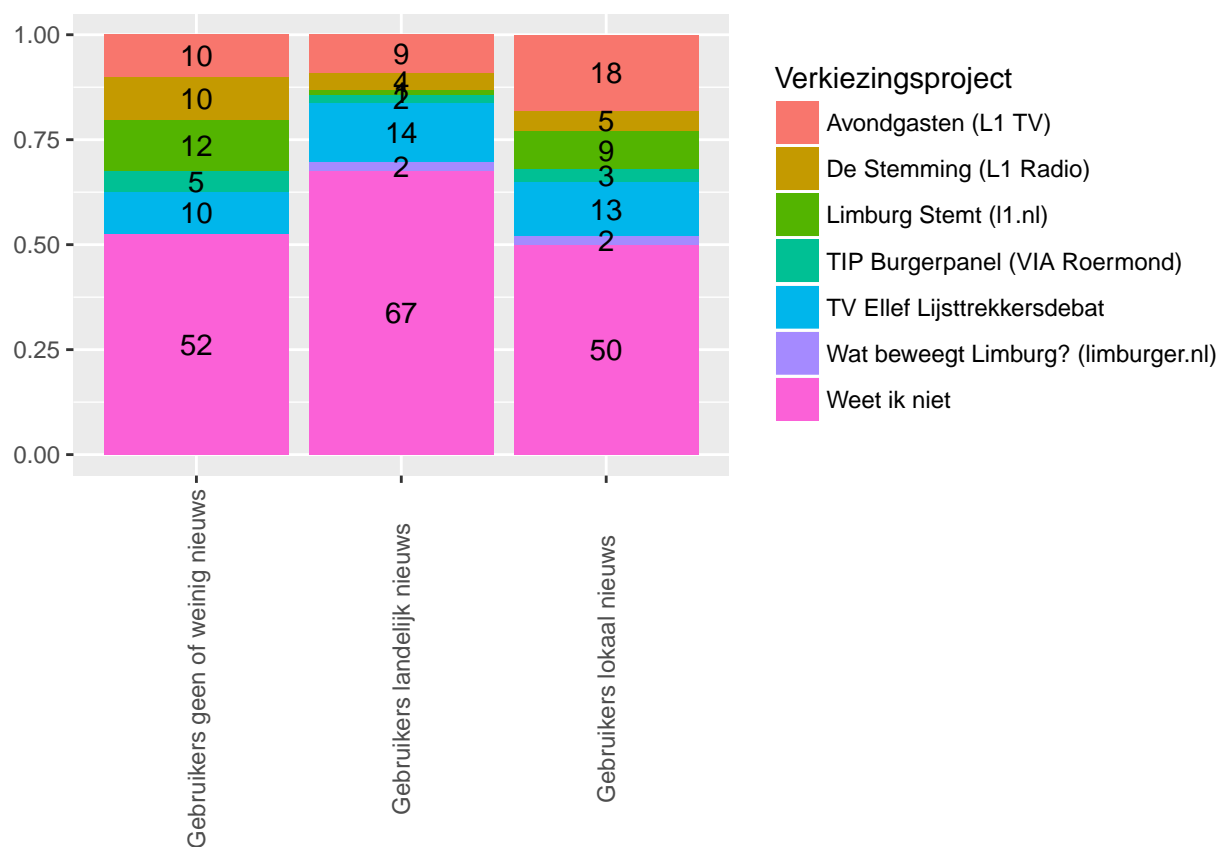
In aanloop naar de verkiezingen gebruiken de kiezers in Roermond vooral de NOS om zich te informeren, al is het gat met de nummer twee, De Limburger, aanzienlijk kleiner dan bij de nieuwsgebruik in het algemeen. Ook huis-aan-huisblad VIA Roermond speelt een belangrijke rol voor ruim 11 procent van de kiezers, terwijl de lokale omroep RTV Roermond op plek acht terug te vinden is. TV Ellef valt ook nog net in de top-10.

De kiezer en de verkiezingsprojecten

De kiezers in Roermond hadden een heel scala aan verkiezingsprojecten tot hun beschikking, georganiseerd door zowel de regionale als de lokale media. Deze werden door iets minder dan de helft van de kiezers opgemerkt. Opvallend hierbij is dat de projecten ongeveer even bekend zijn bij Roermondse die weinig tot geen nieuws gebruiken als bij de inwoners die lokaal nieuws gebruiken. In andere gemeenten zien we juist dat de groep mensen die geen of weinig nieuws volgt maar weinig kennis neemt van de verkiezingsprojecten. In Roermond slagen de media er blijkbaar toch in deze groep te bereiken.

Onder de lokale mediagebruikers zijn de speciale verkiezingsafleveringen van het dagelijks uitgezonden televisieprogramma 'Avondgasten' van L1 het meest bekend, gevolgd door het lijsttrekkersdebat georganiseerd door TV Ellef en het project 'Limburg stemt' van L1.nl. Onder de kiezers die weinig tot geen nieuws volgen is er weinig verschil tussen de bekendheid van de projecten. TIP Burgerpanel van VIA Roermond en Wat beweegt Limburg – een experiment met storytelling-technieken van de onderzoeksredactie van De Limburger, dat ook buiten de verkiezingsperiode wordt voortgezet – zijn minder of helemaal niet bekend. Dit geldt overigens alle drie de groepen kiezers.

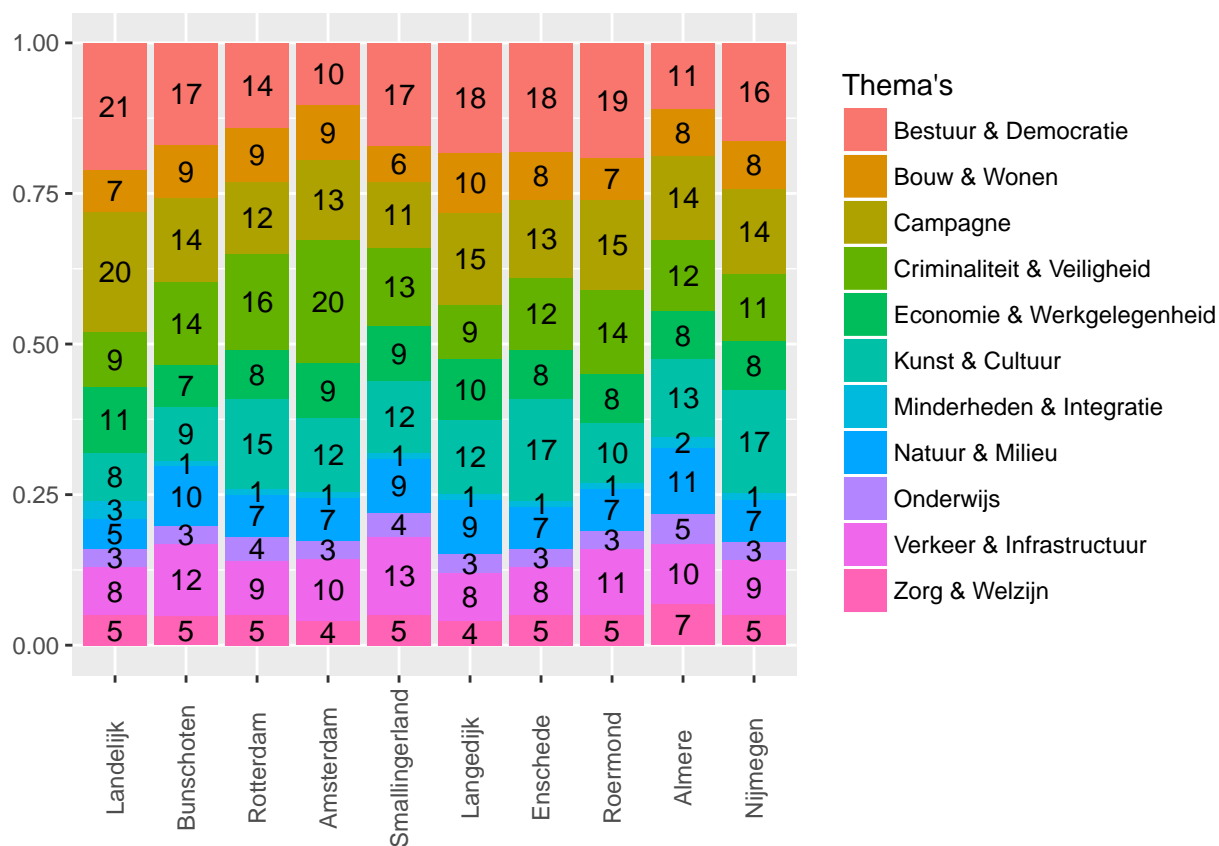

Thema's in het nieuws

Thema's in het landelijke nieuws vergeleken met de gemeenten

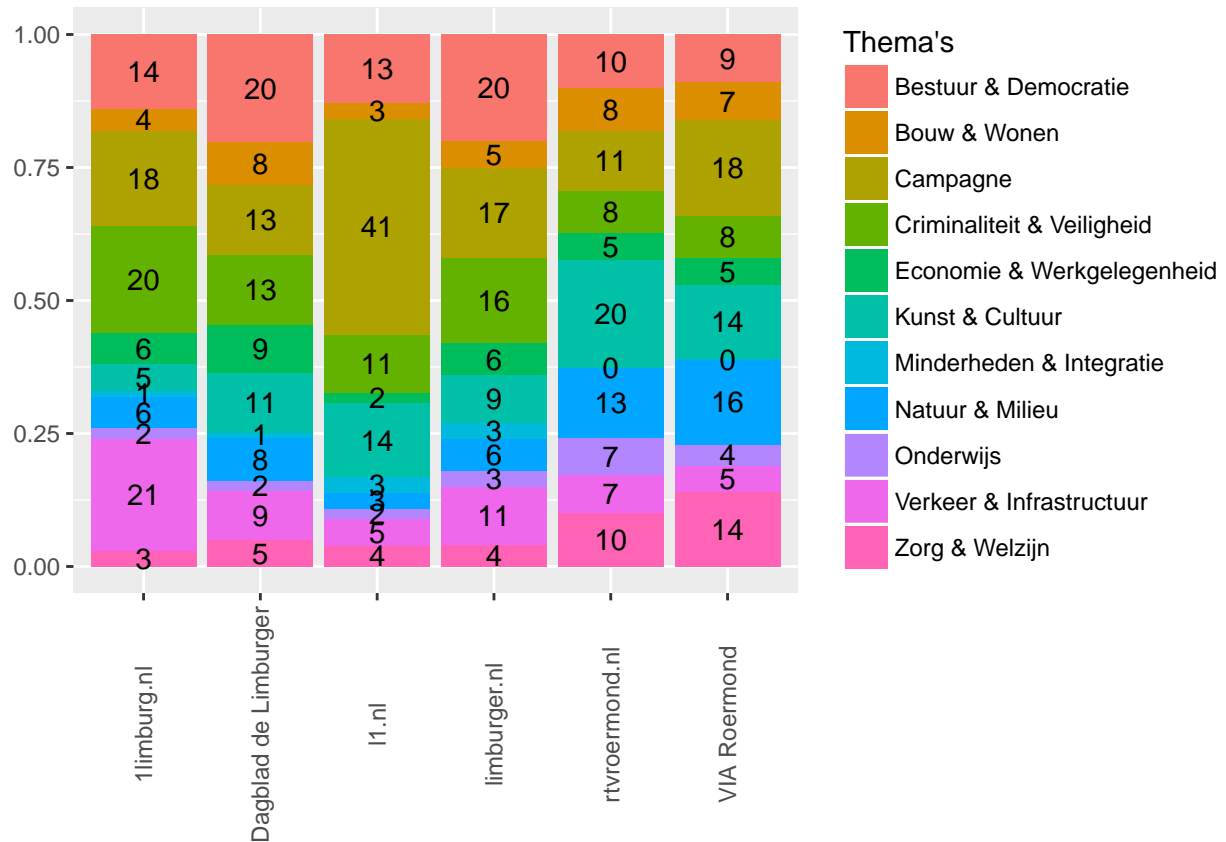
In de berichtgeving van de lokale en regionale media uit Roermond vinden we meer dan in de meeste andere gemeenten campagnenieuws: zo'n 15 procent van de berichtgeving gaat over peilingen, flyeracties en stemwijzers. Aan Bestuur & Democratie wordt zoals verwacht de meeste aandacht gewijd in het Roermondse nieuws (19 procent). Ook is er veel ruimte voor Criminaliteit & Veiligheid (15 procent) en Verkeer & Infrastructuur (11 procent).

Wat betreft aandacht voor Zorg en Welzijn is ook hier sprake van een 'mismatch' tussen wat kiezers belangrijk vinden en waar media over berichten. Waar het volgens de ondervraagden in Roermond het belangrijkste thema was, krijgt Zorg & Welzijn in de lokale berichtgeving nauwelijks aandacht (5 procent).

Thema's in de regionale- en lokale media

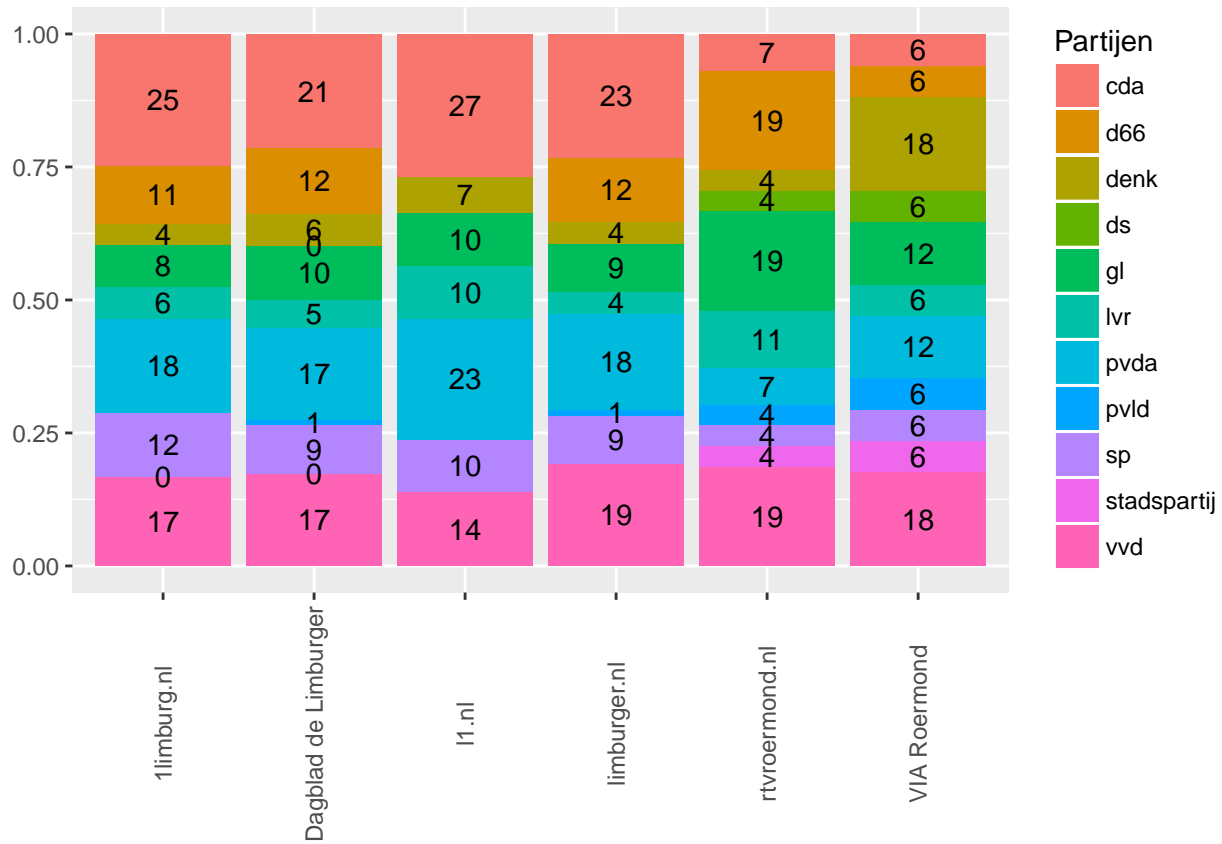
Het campagnenieuws vinden we vooral terug op de website van L1, maar liefst 41 procent van de berichten. Zowel op de website als in de papieren versie van de krant besteedt dagblad De Limburger vooral aandacht aan het thema Bestuur & Democratie, terwijl de lokale omroep RTV Roermond zich meer richt op Kunst & Cultuur en Natuur & Milieu. Dit laatste thema krijgt ook meer aandacht in VIA Roermond dan in de andere media. Dit medium besteedt met 14 procent ook de meeste ruimte aan Zorg & Welzijn.

Partijen in het nieuws

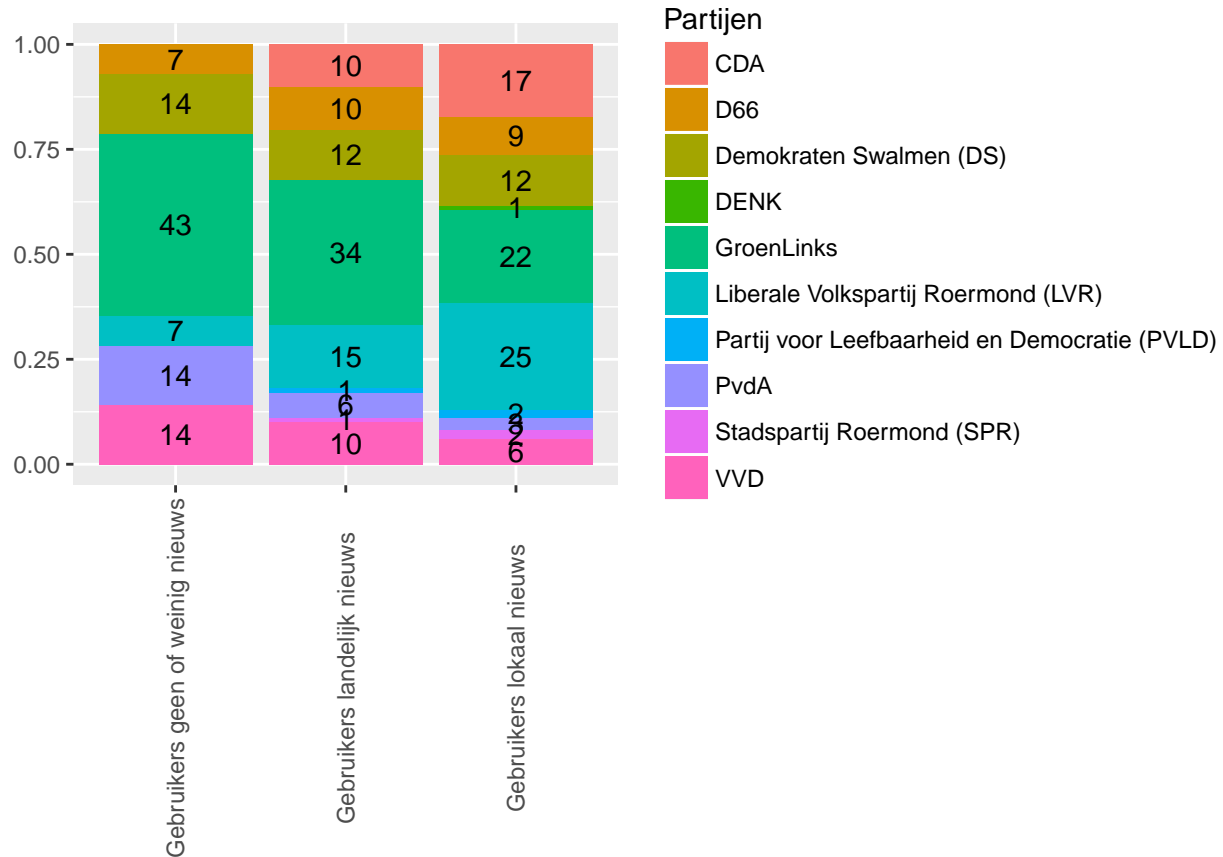
Lokale partijen worden in Roermond genoemd in slechts 6 procent van de berichtgeving. Het draait in de media vooral om traditionele partijen: het in Limburg populaire CDA wordt in 22 procent van de nieuwsberichten genoemd, de VVD en PvdA in 17 procent.

Er is een groot verschil te zien tussen de individuele media wat aandacht voor partijen betreft. Het CDA, van oudsher een partij die het goed doet in Limburg, kan rekenen op veel aandacht op de websites L1.nl en 1Limburg.nl. In de media die gericht zijn op Roermond zelf, RTV Roermond en VIA Roermond is een ander beeld te zien. Daar krijgen de lokale partijen meer aandacht, al krijgt de LVR in geen van de beide media de meeste aandacht. Die gaat in RTV Roermond naar D66 en VVD, terwijl in VIA Roermond de VVD even vaak genoemd wordt als DENK.

Stemgedrag van de kiezers

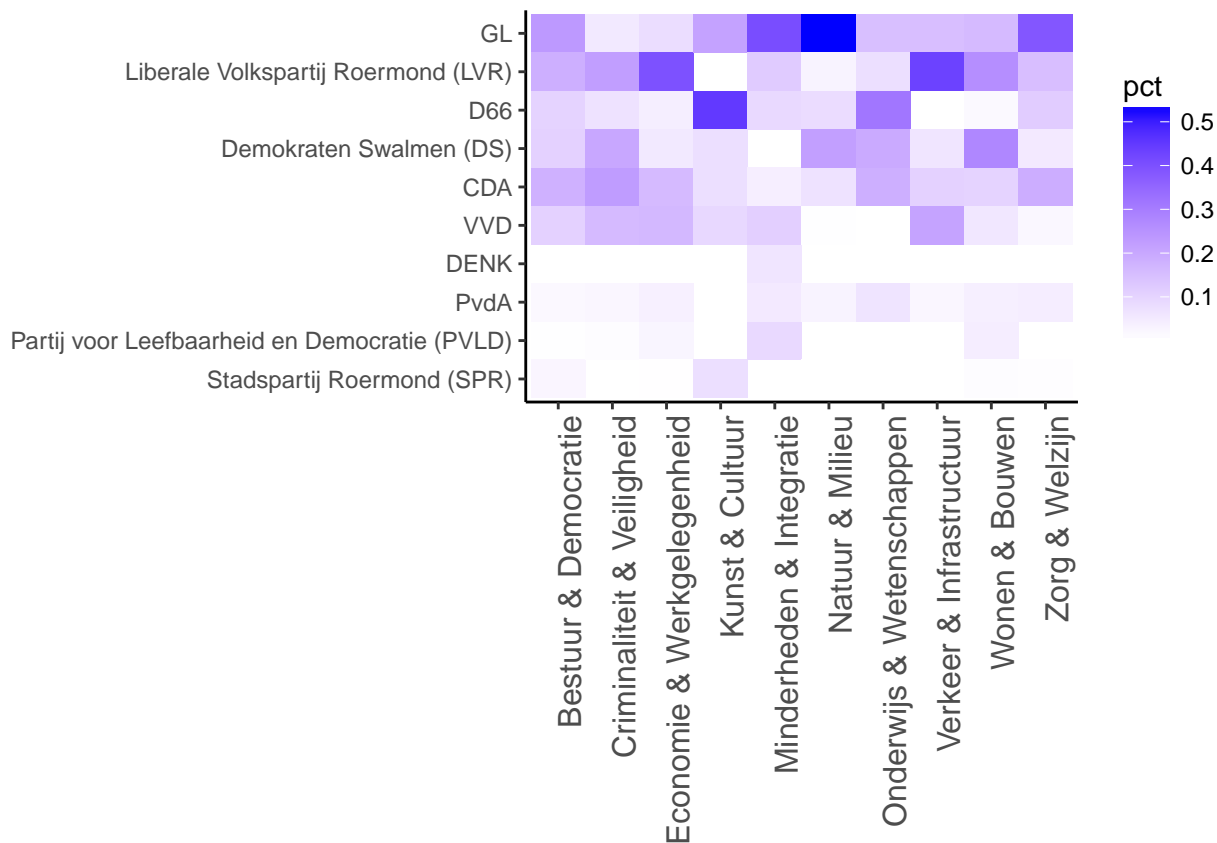
In dit onderzoek is gebleken dat kiezers die buiten landelijke media ook nog lokaal nieuws volgen, eerder geneigd zijn om te stemmen op lokale partijen. In Roermond zien we dit eveneens gebeuren. De gebruikers van lokaal nieuws zijn eerder geneigd op de LVR te stemmen dan op een andere partij. Overigens is de andere lokale partij, Democraten Swalmen, iets populairder onder de kiezers die geen tot weinig nieuws volgen. Opvallend is verder dat deze groep kiezers niet op het CDA stemt, terwijl dit bij lokale nieuwsgebruikers relatief vaak gebeurt (17 procent). GroenLinks daarentegen kan juist rekenen op de stem van de groep mensen die weinig tot geen nieuws volgt. In mindere mate gebeurt dit ook bij de kiezers die alleen landelijk nieuws volgen.

Stemkeuze en belang van issues

Het succes van GroenLinks in Roermond laat zich verklaren door het thema waar de partij sinds jaar en dag 'eigenaar' van is. De kiezers die zich laten leiden in hun keuze door het thema Natuur & Milieu, zijn eerder geneigd te kiezen voor GroenLinks dan voor een andere partij. Dit geldt ook voor de kiezers die zich zorgen maken om de thema's Minderheden & Integratie en Zorg & Welzijn.

De Liberale Volkspartij Roermond trekt vooral kiezers voor wie Economie & Werkgelegenheid een belangrijk thema vormt. Ook kiezers die vooral kijken naar standpunten rond Verkeer & Infrastructuur en Criminaliteit & Veiligheid bij hun afweging, zijn eerder geneigd op de LVR te stemmen dan op een ander partij, al krijgt de partij bij het laatste thema wel concurrentie van het CDA en Democraten Swalmen.

Facebookgebruik door politieke partijen

Dat je voor lokaal politiek succes niet heel veel op Facebook hoeft te zitten, wordt in Roermond bewezen door de LVR. De partij verzond slechts 13 berichten via Facebook en krijgt weinig interactie terug van de 685 volgers. Veel meer berichten werden gestuurd door de VVD in Roermond, al valt ook hier de impact tegen: de berichten kunnen niet rekenen op veel likes, shares en commentaren.

Bij partijen als DENK (1 zetel) en Demokraten Swalmen (3 zetels) ligt dit anders. Zij krijgen aanzienlijk meer reactie van hun volgers. Evenals in Enschede lukt het DENK om via Facebook enige interactie op gang te brengen met de achterban.

Medium	aantal posts	gem.likes	gem.shares	gem.comments	Aantal volgers
Partij voor Leefbaarheid en Democratie	15	7	3	1	99
Liberale Volkspartij Roermond	13	5	2	2	685
CDA Roermond	55	14	9	2	423
GroenLinks Roermond	47	9	2	1	498
D66 Roermond	34	20	6	4	230
PvdA Roermond	24	10	8	1	315
VVD Roermond	96	6	2	0	362
Demokraten Swalmen	43	26	4	2	463
Stadspartij Roermond	61	16	4	2	171
DENK Roermond	48	23	8	2	420

Facebookgebruik door lokale media

Hoewel in geen andere gemeente zoveel inwoners aangeven totaal geen sociale media te gebruiken, doen media hier qua hoeveelheid Facebook-berichten niet onder voor het landelijk gemiddelde. Een nadere blik leert dat het vooral regionale media zoals De Limburger en L1 zijn, waarvan Roermonders berichten zien op Facebook. Lokale media als RTV Roermond en VIA Roermond posten aanzienlijk minder berichten op hun Facebookpagina's. Qua interactie ontvangen de regionale media ook gemiddeld meer likes, shares en comments dan de lokale media.

Medium	aantal posts	gem.likes	gem.shares	gem.comments	Aantal volgers
L1	323	65	12	48	75724
1Limburg	495	71	16	50	134187
1roermond	79	9	3	1	3886
RTV Roermond	49	7	2	1	3828
De Limburger	643	39	14	29	68878